

نام منطقه : پناهگاه حیات وحش زریاب

تاریخچه حفاظت منطقه از ابتدا تاکنون: با توجه به ارزش های منحصر به فرد زیستگاهی و وجود جانوران شاخص همچون خرس سیاه آسیایی توسط گشت های سیار شهرستان جیرفت، بم گشت و واحد نظارت و بازرسی اداره کل کنترل می گردد.

وسعت: ۴۵۳۰۹/۰۹۵ هکتار

زیستگاه: زریاب به واسطه قرارگیری در محدوده کویر لوت تا مناطق کوهستانی جبال بارز دارای اقلیم بسیار متفاوت می باشد. در نواحی دشتی و تپه ماهوری ناحیه شمالی دارای اقلیم گرم و خشک و بخش جنوبی به نواحی کوهستانی بخش مرکزی و جنوبی دارای اقلیم سرد و خشک می باشد.

مختصات منطقه: این منطقه در ۱۴۵ و ۱۵۰ کیلومتری (جیرفت و بم) جنوب شرق مرکز استان و در ۳۵ کیلومتری شمال شهرستان جیرفت و همچنین ۵۰ کیلومتری غرب شهرستان بم واقع شده است.

سیمای منطقه : در بخش شمال و شمال غرب بواسطه تحت تاثیر قرار گرفتن از شرایط اقلیمی منطقه کویر لوت دارای پوشش گیاهی ضعیف و عمدتاً از نوع علوفه ای می باشد. در این بخش شاهد حضور نواحی دشتی محدود شده در دره ها، تپه ماهورها و کوه های کم ارتفاع بوده و بالعکس در بخش مرکزی و جنوبی شرایط توپوگرافی و وجود منابع آبی فراوان بخصوص رودخانه های دائمی اقلیمی بسیار متفاوت و در نتیجه پوشش گیاهی منحصر به فرد را به وجود آورده است. همچنین وجود دره های عمیق و کوههای بلند و دور از دسترس و غارها و سوراخهای زیر زمینی بزرگ که از ریختن سنگها درست شده زیستگاه بسیار خوبی برای حیات وحش و بخصوص خرس سیاه ایجاد نموده است. در خصوص زمین شناسی منطقه قابل ذکر است که ۸۰ درصد رسوبات آن ترشیری تا نئوژن می باشند که شامل ریوسیت، ریوداسیت، جریانات لاوا، گرانیت، گرانودیوریت، پیروکلاستیک، بازالت و آندزیت می باشد. ۲۰ درصد باقیمانده رسوبات مربوط به اواسط ائوسن است که شامل سنگ نمولیتی، سنگ آهک، رسوبات پیروکلاستیک، آندزیت، آندزیت بازالتی و نهشته های مسی می باشد. عمده شیب منطقه ۱۴ تا ۳۸ درصد بوده و در بخش های محدودی بیش از ۳۸ درصد می باشد. همچنین در بخش کوچکی از شمال و جنوب منطقه شیب بین ۰ تا ۱۴ درصد رویت گردید. جهت منطقه عمدتاً جنوب غرب تا جنوب شرق بوده و در بخش های فوقانی شمال شرق تا شمال غرب است.

جاذبه های گردشگری: ارتفاعات گور، آزاد کوه، باغ گلی، زریاب، تیتون، انارون، دیمند، چرخاب، لشکور، کرپا، پای توم، ماری بوجیل و لری، غار سنگ ترکیده، دره زرد، رودخانه های جاری و دائمی و رویشگاه درختانی مانند بنه، بادام، کهکم، تنگس، ارچن، انگور وحشی، انجیر وحشی، انار وحشی و زالزالک از جمله چشم اندازهای منطقه محسوب می شود.

پوشش گیاهی: داز، کنار، کهور، گز، شیشم، گیش، سریم، استبرق، داغداغان، زالزالک، گردو، تمشک، توت سفید، انگور وحشی، ارس، زیتون وحشی، انجیر کوهی، کسور، بادام کوهی، ناترک، کیکم، زرشک و ..

پستانداران: خرس سیاه، پلنگ، گربه وحشی، گربه جنگلی، موش خرما، روباه معمولی، گراز، گرگ، پازن، پایکا، تشی، خار پشت ایرانی، موش خانگی، جرد ایرانی، سمور سنگی، سنجابک درختی و ...

پرنندگان: فالاروپ گردن سرخ، سار، گنجشک خانگی، لیکو، پری شاهرخ، چرخ ریسک سر سیاه، شاه بوف، کلاغ معمولی، زاغ نوک سرخ، زاغی، کمرکلی بزرگ، سرسبز، آبچیلیک تک‌زی، توکای سیاه، لک لک سیاه، چلچله دمگاه سفید، چلچله دمگاه حنایی، مگس‌گیر راه‌راه (مگس‌گیر خالدار)، سسک جنبان، طرچه کوهی، سنگ چشم کله سرخ، سنگ چشم خاکستری کوچک، سنگ چشم پشت بلوطی، سنگ چشم دم سرخ، بلبل خرما، دم جنبانک ابلق، دم جنبانک خاکستری، سهره خاکی، سهره زرد، سهره طلایی، سهره صورتی، سهره پیشانی سرخ، دارکوب سوری، هدهد، زنبورخوار، شبگرد، کوکوی معمولی، کبوترچاهی، قمری معمولی، فاخته، سلیم طوقی کوچک، کبک، تیهو، پیغو، دلیجه، عقاب طلایی، عقاب مارخور و ...

خزندگان: لاک پشت مهمیزدار شرقی، آگامای پولک درشت، شتر مارشیرازی، مار قیطانی، کور مار، تیر مار، مار شاخدار، مار جعفری، گرز مار و ...